

## **ENONTEKIÖN KUNNAN KAAVOITUSKATSAUS 2025**

Maankäyttö- ja rakennuslain 7§:n mukaisesti kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista. Katsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

Tässä kaavoituskatsauksessa on lisäksi selvitetty kaavoitussanastoa, kerrottu kaavoituksen yhteyshenkilöt sekä kuinka kuntalainen voi vaikuttaa kaavoitukseen. Katsauksessa esitettyjen töiden lisäksi saattaa vuoden aikana tulla esille muitakin kaavoituskohhteita.

### **MAAKUNTAKAAVA**

Maakuntakaavan laatiminen on maakunnan liiton tehtävä. Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaiset maakuntakaavan sisältövaatimukset ovat oikeudellisesti sitovia. Maakuntakaava voidaan laatia kokonaiskaavana, vaiheittain tai osaluueittain. Lapissa maakuntakaavan laatimisesta huolehtii Lapin liitto, joka on kuntien omistama kuntayhtymä. Laatimista koskevat päätökset tekee maakuntahallitus ja kaavan hyväksyy maakuntavaltuusto.

Maakuntakaava on ohjeena kuntien kaavoitukselle (MRL 32 §), ja se on kaavoista yleispiirteisien. Maakuntakaavassa aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella, kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteensovittamiseksi on tarpeen (MRL 25 §).

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 32 §).

### **Voimassa oleva maakuntakaava**

Enontekiöllä on voimassa 16.5.2012 lainvoiman saanut Tunturi-Lapin maakuntakaava.

Tunturi-Lapin seutukunnan päätavoite on kehittää omaleimaista, korkeatasoista ja kansainvälistä matkailualueutta sekä luoda asukkaille monipuolisesti työtä ja toimeentuloa.

Tunturi-Lapin maakuntakaavan aineisto on luettavissa osoitteessa

<https://www.lapinliitto.fi/aluesuunnittelu/maakuntakaavoitus/voimassa-olevat-maakuntakaavat/tunturi-lapin-maakuntakaava/>

## **YLEISKAAVA**

Yleiskaava on kunnan yleispiirteisen maankäytön suunnittelun väline. Se voi käsittää koko kunnan tai osan siitä (yleiskaava tai osayleiskaava). Kunnat voivat laatia myös yhteisen yleiskaavan ohjatakseen yhteistyössä laajemman alueen rakennetta ja toimintojen yhteen sovittamista.

Yleiskaava on merkittävin maankäytön ohjauskeino, joka on kunnan omissa käsissä. Yleiskaavan suunnittelutarkkuus vaihtelee lähes asemakaavatasoisesta yleispiirteiseen ja strategiseen maankäytön suunnitteluun. Yleiskaavan tavoitevuosi on yleensä noin 20 vuoden päässä, mutta se ohjaa maankäyttöä välittömästi. Yleiskaavoitus tukee suunnitelmallista maanhankintaa ja asemakaavoituksen ohjelmointia sekä tuottaa runsaasti selvitystietoa kaavoitettavista alueista.

### **Voimassa olevat yleiskaavat**

#### **Oikeusvaikutteiset yleiskaavat:**

Hetan ympäristön ranta-alueiden osayleiskaava, kunnanvaltuusto hyväksynyt 17.4.2007 § 21. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 27.1.2010 n:o 121 lainvoimainen lukuun ottamatta moottorikelkkailureittejä ja sellaisia ulkoilureittejä, joille ei ole vahvistettu ulkoilureittisuunnitelmaa.

#### **Oikeusvaikutuksettomat yleiskaavat:**

Kunnanvaltuuston hyväksymiä oikeusvaikutuksettomia yleiskaavoja on Kilpisjärvellä (5.10.1993 § 82), Karesuvannossa (17.9.1987 § 59), Hetassa (27.12.1988 § 116) ja Yli-Kyrössä (19.12.1984 § 86).

### **Vireillä olevat yleiskaavat**

#### **Kilpisjärven alueen osayleiskaava:**

Yleiskaavoitettava alue käsittää Kilpisjärven kyläalueen ja sen lähialueet Peerasta Jehkakselle. Yleiskaavalla osoitetaan maankäyttö Kilpisjärven nykyisten asemakaavojen ulkopuolella.

Kaavoituksen vaiheet:

- Osayleiskaavoitus kuulutettu vireille 8.3.2012
- Valmisteluvaiheen kuuleminen 3.9. - 30.9.2012
- Kaavaehdotus ollut nähtävillä 11.6. - 16.7.2021
- II kaavaehdotus ollut nähtävillä 21.8. - 20.9.2024

## **ASEMAKAAVA**

Asemakaava on yksityiskohtainen maankäytön suunnitelma, joka perustuu useimmiten yleiskaavan antamiin lähtökohtiin.

Asemakaavoilla ja asemakaavan muutoksilla luodaan edelly-

tykset rakentamiselle. Kaava-alue voi käsittää esim. kokonaisen asuinalueen tai vain yhden tontin.

Asemakaavalla määrätään mm. mihin tarkoitukseen aluetta voi käyttää, kuinka paljon tontille saa rakentaa ja mihin puistot sijoittuvat.

### **Kaavan vaiheet ja osallisten mahdollisuus vaikuttaa**

#### **Kaavan vireilletulo:**

Kaavatyön voi käynnistää kunnan päätöksen lisäksi myös maanomistajan anomus asemakaavan laatimisesta / muuttamisesta. Kaavan vireilletulosta tiedotetaan lehtikuulutuksella, kunnan verkkosivuilla ja kunnan virallisella ilmoitustaululla.

#### **Osallistumis- ja arviointisuunnitelma:**

Jokaisesta kaavasta laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS). Siinä kerrotaan, ketkä ovat kaavan osallisia, miten kaavasta tiedotetaan ja miten järjestetään tilaisuus mielipiteen esittämiseen tai lausunnon antamiseen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään osallisille tiedoksi ja se on nähtävillä kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla.

#### **Valmisteluvaihe:**

Lähtökohtien ja tavoitteiden pohjalta laaditaan kaavaluonnos, joka on nähtävillä 14-30 vrk ja siitä kuulutetaan lehdessä. Asiakirjat ovat nähtävillä kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla. Kaavaluonnos voidaan lähettää osallisille tiedoksi. Osallinen voi esittää mielipiteensä hankkeesta joko suullisesti tai kirjallisesti. Kommentit ja mielipiteet kirjataan valmisteluasiakirjoihin.

#### **Ehdotusvaihe:**

Valmisteluvaiheen kuulemisen jälkeen laaditaan kaavaehdotus. Valmisteluvaiheessa tullut palaute otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Kaavaehdotus ja siihen liittyvät asiakirjat ovat nähtävillä 30 vrk:n ajan kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla. Kaavaehdotus voidaan lähettää osallisille tiedoksi. Kaavaehdotuksesta pyydetään viranomaisten lausunnot ja osallinen voi tehdä kirjallisen muistutuksen kaavan nähtävilläolotilana. Kaavoittaja antaa jokaiseen muistutukseen ja lausuntoon vastineen, joka kirjataan kaava-aineistoon.

#### **Hyväksymisvaihe:**

Enontekiöllä kunnanvaltuusto päättää kaavojen hyväksymisestä kunnanhallituksen esityksestä. Vain kutukseltaan vähäiset asemakaavan muutokset hyväksyy kunnanhallitus. Hyväksymispäätöksestä voi valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeuden päätöksestä edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaavan voimaantulosta

ilmoitetaan lehtikuulutuksella, kunnan ilmoitus-taululla ja kirjeitse lain ja tilanteen edellyttämällä tavalla.

### **Voimassa olevat asemakaavat**

Enontekiön kunnassa on asemakaavoitettuja alueita Hetassa, Kilpisjärvellä ja Yli-Kyrössä. Lisäksi eri puolilla kuntaa on voimassa pienempiä ranta-asemakaavoja yksityisten omistamilla mailla.

### **[Enontekiön asemakaavat ja ranta-asemakaavat kartalla](#)**

### **Voimaan tulleet kaavamuutokset**

#### **Hetan asemakaavan muutos ja laajennus, lämpölaitos:**

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena oli mahdollistaa uuden lämpölaitoksen rakentaminen Hettaan. Lisäksi kirkon, päiväkodin ja koulun tontin käyttötarkoituksmerkintöjä sekä rajoja muutettiin vastaamaan olemassa olevaa tilannetta. Asemakaavatyössä tarkasteltiin myös urheilukentän aluerajausta sekä kuntosadan linjausta.

#### **Hetan asemakaavan muutos, kortteli 71:**

Asemakaavan muutoksen tavoitteena oli mahdollistaa uutta pienimuotoista matkailupalvelurakentamista Hettaan. Lisäksi kaavoitettavan alueen käyttötarkoituksmerkintöjä sekä rajoja muutettiin vastaamaan olemassa olevaa tilannetta.

### **Vireillä olevat asemakaavat**

#### **Pohjois-Kilpisjärven asemakaava:**

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on turvata alueen kehittäminen maanomistajien ja alueen yrittäjien tarpeiden mukaisesti.

#### **Kilpisjärven asemakaavan laajennus, Saanajoki:**

Asemakaavan tavoitteena on osoittaa Kilpisjärvelle uusia rakennuspaikkoja vakituiseen asumiseen ja matkailun tarkoituksiin. Uudet rakennuspaikat tuovat helpotusta Kilpisjärven tonttipulaan ja tukevat alueen matkailun kehittämisedellytyksiä. Lisäksi tavoitteena on, että kaavoituksessa huomioidaan alueen luontoarvot ja ohjataan rakentamista kaavamääräyksillä maisemaan sopivaksi.

### **Vireille tulevia mahdollisia kaavoja ja kaavamuutoksia**

#### **Kilpisjärven rantakaavan muutos, Salmivaara:**

Alueella on paikoin rakennettu yli kaavassa sallitun rakennusoikeuden sekä tontin rajojen ulkopuolelle. Kaavan muutoksen tavoitteena on päivittää ranta-asemakaava vastaamaan toteutunutta tilannetta. Kaavamuutoksen kustannukset peritään maanomistajilta.

#### **Hetan asemakaavan muutos:**

Tarkastellaan vanhan koulun alueen sekä kunnanrannan kaavamuutostarpeita ja alueelle mahdollisesti sijoittuvia uusia toimin-

toja.

**Hetan asemakaavan laajennus:**

Lähivuosien tavoitteena on Hetan asemakaavan laajentaminen yleiskaavan mukaisille AP-1 alueille.

**Karesuvannon osayleiskaava:**

Karesuvannon kyläalueelle on tarkoitus laatia rakentamista ohjaava oikeusvaikutteinen osayleiskaava.

**YHTEYSTIEDOT:**

Maankäyttöinsinööri  
Kai Takkunen  
040 571 6537

Kaavojen etenemistä voi seurata kunnan verkkosivuilla osoitteessa: <https://enontekio.cloudnc.fi/fi-FI/Kaavat>